

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

1) ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ (απόσπασμα) Αγίου Γρηγορίου Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης του Παλαμά

2) Ερμηνεία της προσευχής «Βασιλεῦ Οὐράνιε...» (απόσπασμα) του Στάρετς Σάββα του Παρηγορητή

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΙΟΥΝΙΟΥ 2013

✠ «Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ».

✠ Αγριππίνης (253-60) μάρτυρος.

✠ Αριστοκλέους πρεσβυτέρου, Δημητρίου διακόνου, Αθανασίου
ἀναγνώστου.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

Αγίου Γρηγορίου Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης του Παλαμά

(13^{ος}-14^{ος} αιώνας, 1296 Κωνσταντινούπολη – 14 Νοεμβρίου 1359 Θεσσαλονίκη)

(απόσπασμα)

Όταν συμπληρωνόταν η πεντηκοστή ημέρα μετά την Ανάσταση, της οποίας έφθασε τώρα η μνήμη, ενώ όλοι οι μαθητές ήσαν συγκεντρωμένοι μαζί, ομόψυχοι στο υπερώο εκείνου του ιερού, ξαφνικά, λέει ο ευαγγελιστής Λουκάς, «ακούσθηκε ήχος από τον ουρανό, σαν από ορμή βιαίου ανέμου και γέμισε τον οίκο όπου κάθονταν» (Πράξ. 2, 1-11). Είναι **βίαιος**, γιατί νικά τα πάντα και ξεπερνά τα τείχη του πονηρού, γκρεμίζει κάθε οχύρωμα του εχθρού, ταπεινώνει τους υπερήφανους, ανυψώνει τους ταπεινούς στην καρδιά και διασπά τους συνδέσμους των αμαρτημάτων. Γέμισε ο οίκος εκείνος, καθιστώντας τον, κολυμβήθρα πνευματική.

«Και φάνηκαν σ' αυτούς γλώσσες διαμεριζόμενες ωσάν πυρός και στον καθένα τους κάθισε από μία και γέμισαν όλοι Άγιο Πνεύμα και μιλούσαν άλλες γλώσσες, όπως τους έδιδε το Πνεύμα να μιλούν». Για ποιο λόγο φάνηκε το Πνεύμα σε σχήμα γλωσσών; Αφ' ενός για να επιδείξει τη συμφυΐα του, τη σχέση του με το Λόγο του Θεού, γιατί τίποτε δεν είναι συγγενέστερο από τη γλώσσα προς το λόγο. Συγχρόνως δε και για τη χάρη της διδασκαλίας, γιατί ο κατά Χριστόν διδάσκαλος χρειάζεται χαριτωμένη γλώσσα.

Γιατί φανερώθηκε το Άγιο Πνεύμα με πύρινες γλώσσες; Όχι μόνο για το ομοούσιο του Πνεύματος προς τον Πατέρα και τον Υιό (γιατί πυρ είναι ο Θεός μας), αλλά και για τη διπλή ενέργεια του κηρύγματος των Αποστόλων. Γιατί μπορεί συγχρόνως να ευερ-
Κυριακή της Πεντηκοστής

γετεί και να τιμωρεί. Όπως το πυρ έχει διπλή ιδιότητα, να φωτίζει και να φλογίζει, έτσι και ο λόγος της διδασκαλίας, αυτούς που υπακούουν φωτίζει και αυτούς που απειθούν παραδίδει τελικά σε πυρ και κόλαση. Είπε γλώσσες, όχι πυρός, αλλά σαν πυρός, για να μη νομίσει κανείς ότι το πυρ εκείνο είναι αισθητό και υλικό, αλλά να αντιληφθούμε την επιφάνεια του Πνεύματος σαν με παράδειγμα.

Για ποιο λόγο οι γλώσσες φάνηκαν να διαμερίζονται σ' αυτούς; Γιατί μόνο στο Χριστό δε δίδεται με μέτρο το Πνεύμα από τον Πατέρα. Εκείνος και κατά σάρκα ακόμη είχε ολόκληρη τη θεία δύναμη και την ενέργεια, ενώ σε κανέναν άλλο δεν έγινε χωρητή όλη η χάρη του Πνεύματος, αλλά ατομικά ο καθένας αποκτά άλλος το ένα και άλλος το άλλο από τα χαρίσματα, για να μη νομίσει κανείς ότι η από το Πνεύμα διδόμενη στους αγίους χάρη είναι φύση.

Το κάθισε δεν υποδηλώνει μόνο το δεσποτικό αξίωμα, αλλά και το ενιαίο του θείου Πνεύματος. Κάθισε πάνω στον καθένα τους και πληρώθηκαν όλοι Άγιο Πνεύμα, γιατί και όταν μερίζεται κατά τις διάφορες δυνάμεις και ενέργειές Του, δια της καθεμιάς ενέργειας παρευρίσκεται και ενεργεί ολόκληρο το Άγιο Πνεύμα, αμερίστως μεριζώμενο και ολοκληρωτικά μετεχόμενο. Λαλούσαν άλλες γλώσσες, δηλ. διαλέκτους, διότι έγιναν όργανά Του. Το Άγιο Πνεύμα τούς ανέδειξε σε φωστήρες υπερκοσμίους και παγκοσμίους.

Για της χειροτονίας των Αποστόλων επί τους διαδόχους τους διαδίδεται η χάρη του θείου Πνεύματος δι' όλων των γενεών και φωτίζει τους υπακούοντας στους ποιμένες και διδασκάλους.

Το Άγιο Πνεύμα που δεν αποστέλλεται μόνο, αλλά και αποστέλλει τον από τον Πατέρα Υιό πάνω στη γη και μας δίδαξε τα θαυμαστά και μεγάλα. Διότι το Άγιο Πνεύμα ήταν πάντοτε και συνυπήρχε με τον Υιό στον Πατέρα, **συνδημιουργώντας** στον καιρό τους τα δημιουργηθέντα και **συνανακαινίζοντας** τα φθαρόντα και **συγκρατώντας** τα διαμέμοντα, **πανταχού παρόν και τα πάντα πληρούν και διέπον και εφορών**. Όχι μόνο παντού, αλλά και πάνω από το παν, ούτε σε όλο τον αιώνα και το χρόνο μόνο, αλλά και πριν από κάθε αιώνα και χρόνο.

Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, απόσπασμα από το Λόγο περί της Αγίας Πεντηκοστής, Ε. Π. Ε.

Κυριακή της Πεντηκοστής

Ἐν ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἄλλοι ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Οὐχὶ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυῖδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυῖδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἠθέλον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρτοι εἰσι! Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν· Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, εἰ μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γινῶ τί ποιεῖ; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγγήγερται. Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ

Την τελευταία μέρα της γιορτής, την πιο λαμπρή, στάθηκε ο Ιησούς μπροστά στο πλήθος και φώναξε: «Όποιος διψάει, να ῥθει σ' εμένα και να πει. Μέσα από κείνον που πιστεύει σ' εμένα, καθώς λέει η Γραφή, ποτάμια ζωντανό νερό θα τρέξουν». Αυτό το είπε ο Ιησούς εννοώντας το Πνεύμα που θα έπαιρναν όσοι πίστευαν σ' αυτόν. Γιατί, τότε ακόμα δεν είχαν το Άγιο Πνεύμα, αφού ο Ιησούς δεν είχε δοξαστεί με την ανάσταση. Πολλοί άνθρωποι από το πλήθος, που άκουσαν αυτά τα λόγια, έλεγαν: «Αυτός είναι πραγματικά ο προφήτης που περιμένουμε». Άλλοι έλεγαν: «Αυτός είναι ο Μεσσίας». Ενώ άλλοι έλεγαν: «Ο Μεσσίας θα ῥθει από τη Γαλιλαία; Η Γραφή δεν είπε πως ο Μεσσίας θα προέρχεται από τους απογόνους του Δαβίδ και θα γεννηθεί στη Βηθλεέμ, το χωριό καταγωγής του Δαβίδ;» Διχάστηκε, λοιπόν, το πλήθος εξαιτίας του. Μερικοί απ' αυτούς ήθελαν να τον πιάσουν, κανείς όμως δεν άπλωνε χέρι πάνω του. Γύρισαν, λοιπόν, πίσω οι φρουροί στους αρχιερείς και στους Φαρισαίους, κι αυτοί τους ρώτησαν: «Γιατί δεν τον φέρατε;» Οι φρουροί απάντησαν: «Ποτέ άνθρωπος δεν μίλησε όπως αυτός». Τους ξαναρώτησαν τότε οι Φαρισαίοι: «Μήπως παρασυρθήκατε κι εσείς; Πίστεψε σ' αυτόν κανένα μέλος του συνεδρίου ή κανείς από τους Φαρισαίους; Μόνον αυτός ο όχλος πιστεύει, που δεν ξέρουν τον νόμο του Μωυσή και γι' αυτό είναι καταραμένοι». Τους ρώτησε τότε ο Νικόδημος, που ήταν ένας απ' αυτούς, εκείνος που είχε πάει στον Ιησού νύχτα λίγον καιρό πριν: «Μήπως μπορούμε σύμφωνα με τον νόμο μας να καταδικάσουμε έναν άνθρωπο, αν πρώτα δεν τον ακούσουμε και δεν μάθουμε τι έκανε;» Αυτοί του είπαν: «Μήπως κατάγεσαι κι εσύ από τη Γαλιλαία; Μελέτησε τις Γραφές και θα δεις πως κανένας προφήτης δεν πρόκειται να έρθει από τη Γαλιλαία». Τότε ο Ιησούς τούς μίλησε πάλι και τους είπε: «Εγώ είμαι το φως του κόσμου· όποιος με ακολουθεί δεν θα πλανιέται στο σκοτάδι, αλλά θα έχει το φως που οδηγεί στη ζωή». (ΕΚΛΟΓΑΔΙΟΝ)

Ερμηνεία της προσευχής «Βασιλεῦ Ουράνιε...»
του Στάρετς Σάββα του Παρηγορητή

(απόσπασμα)

«Βασιλεῦ Ουράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας». Αυτά τα λόγια, σαν να ενθαρρύνουν την ψυχή, λέγουν ότι το Ἅγιο Πνεῦμα που είναι Θεός, ένα Πρόσωπο της αχωρίστου Αγίας Τριάδος, επιβλέπει σε όλους όσους ζουν στη γη και επικαλούνται το ἅγιο ὄνομά Του και είναι έτοιμο να βοηθήσει κάθε ψυχή και να προσφέρει παρηγοριά και ενίσχυση. **Βασιλεῦ Ουράνιε!** Εσύ βλέπεις πόσο άσχημα είμαι! Η ψυχή μου είναι αιχμάλωτη στα πάθη και τα ελαπτώματα. Ποιος μπορεί να με σώσει και να με παρηγορήσει εκτός από Σένα, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας;

«Ὁ πανταχοῦ παρῶν καὶ τὰ πάντα πληρῶν». Με τα λόγια αυτά δυναμώνει στην ψυχή η ελπίδα, αυξάνεται η χαρά που δίνει η πίστη ότι το Ἅγιο Πνεῦμα είναι παντού, γύρω μας, μας αγκαλιάζει εξωτερικά και εισέρχεται και στον εσωτερικό ναό μας, στην ψυχή μας. Οποιαδήποτε στιγμή κάλεσε το Ἅγιο Πνεῦμα και Αυτό δε θα καθυστερήσει να δώσει την αγαθή Του βοήθεια, να προσφέρει και να πληρώσει τα πάντα. **Βασιλεῦ Ουράνιε!** Δια Σου ζωοποιούνται τα πάντα. Είσαι παντού και πληροῖς τα πάντα. Πλήρωσε με χαρά και ευθυμία την ψυχή μου, με ελπίδα στη δική Σου Θεία βοήθεια.

«Ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός». Κάθε αγαθό και καλό συντελείται με τη βοήθεια του Αγίου Πνεύματος. Όποιος με πίστη, ελπίδα και αγάπη, με ὅλη την καρδιά και την ψυχή του αναπνέει το Θεό, παραμένει αδιάλειπτα στην προσευχή, στην ψυχή αυτού του ανθρώπου κατοικεί το Ἅγιο Πνεῦμα, διότι **Αυτός, ο θησαυρός των αγαθών, δίνει σε όλους ζωὴν αἰώνιον.** **Βασιλεῦ Ουράνιε!** Εσύ είσαι το Φως! Εσύ η Ζωή! Ο χορηγός των αγαθών! Δώσε μου ὅ,τι είναι απαραίτητο για τη σωτηρία μου: σταθερή πίστη, ελπίδα, αγάπη, αληθινή μετάνοια, ταπείνωση, υπακοή, υπομονή. Δίδαξε μου κάθε αγαθό και ἅγιο. Δίδαξε με να προσεύχομαι και εσύ ο Ἴδιος προσευχήσου εντός μου.

Κυριακή της Πεντηκοστής

«*Ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος*». Ἡ ψυχὴ που συναισθάνεται τὴ μηδαμινότητά της ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, με βαθειὰ θλίψη καὶ δάκρυα παρακαλεῖ: «*Πνεῦμα Ἅγιο, μὴ βδελυχθεῖς τὴν ἀκάθαρτη καὶ δυσώδη καρδιά μου, ἀλλὰ ἔλα καὶ κατοίκησε μέσα μου, καθάρισέ με ἀπὸ κάθε κηλίδα καὶ γλύτωσέ με ἀπὸ τὸ βᾶρος τῶν παθῶν*». **Βασιλεῦ Οὐράνιε!** Ἐκ τῶν Θεῶν ὁμμάτων Σου τίποτε δε μένει κρυφὸ. *Με τὴν παντοδύναμή Σου χάρη καθάρισέ με ἀπὸ κάθε ἀκαθαρσία σαρκὸς καὶ πνεύματος.*

*

«*Καὶ σῶσον, Ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν*». Με τὰ λόγια αὐτά μια ακτίνα ἐλπίδας τρεμοσβῆνει στὴ θλιμμένη ψυχὴ κι αὐτὴ παρακαλεῖ: «*Σώσε με, Ἀγαθέ, Πνεῦμα Ἅγιο, μὴ ἀπορρίψεις ἐμέ τὸ ἀπολωλὸς πρόβατο τῆς ποιμνῆς τοῦ Χριστοῦ. Σώσε τὸν πνευματικὸ μου πατέρα με ὅλα τὰ πνευματικὰ του τέκνα καὶ ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς. Δώσε μου τὴ χάρη, Κύριε, πάντοτε νὰ ἀγαπῶ τὸν κάθε πλησίον μου, ὅπως τὸν εαυτὸ μου καὶ ἔχοντας αὐτὴ τὴν ἀγάπη ποτέ νὰ μὴ νοιώσω πικρία γι' αὐτούς καὶ κάνω ἔργα τοῦ Διαβόλου. Δώσε μου τὴ δύναμη, Πνεῦμα Ἅγιο, νὰ σταυρώσω τὴ φιλαυτία μου, τὴν υπερηφάνειά μου, τὴ φιλοκτημοσύνη μου, τὴν ὀλιγοπιστία καὶ τὰ υπόλοιπα πάθη. Ἐνα ἀς μας χαρακτηρίζει: **«Ἦ εἰς ἄλλήλους Ἄ Γά ω ἦ»***».

(ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο τοῦ Στάρετς ἀπόσπασμα τῆς ἑρμηνείας τῆς προσευχῆς «Βασιλεῦ Οὐράνιε...», ἀπὸ τὸ βιβλίο *Στάρετς Σάββας ὁ Παρηγορητής*, ἐκδ. Ἄθως)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) **ΔΙΗΜΕΡΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ**

Δευτέρα 8 - Τρίτη 9 Ιουλίου 2013 ἡ Ενοριακὴ Φιλόπτωχος Ἀδελφότητα τοῦ Ναοῦ μας διοργανώνει **Διήμερη Προσκυνηματικὴ Ἐκδρομὴ στὴν Τήνο**. Ὡρα ἀναχώρησης 6:30π.μ. τῆς Δευτέρας τῆς 8^{ης} Ιουλίου 2013 ἀπὸ τὸν Ἅγιο Νικόλαο. Τιμὴ εἰσιτηρίου 115 € (στὴν τιμὴ συμπεριλαμβάνονται μετακινήσεις, ξενοδοχεῖο καὶ πρωινό). Πρῶτῆς Τρίτης: **Ὁρθρος καὶ Θ. Λειτουργία στὴν Παναγία**. Επιστροφή το βράδυ τῆς Τρίτης τῆς 9^{ης} Ιουλίου 2013.

2) **ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΥ ἈΓΙΩΝ ἈΝΑΡΓΥΡΩΝ ΚΟΣΜΑ ΚΑΙ ΔΑΜΙΑΝΟΥ, ΤΩΝ ἘΝ ΡΩΜῃ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ** (ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Νικολάου)

Κυριακὴ 30 Ιουνίου 2013, **παραμονὴ** τῆς εορτῆς τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, 7:00μ.μ. **Ἀγιασμός καὶ Μέγας Πανηγυρικὸς Ἐσπερινός**.
 Δευτέρα 1^η Ιουλίου 2013, **ἀνήμερα** τῆς εορτῆς, 7:00π.μ. **Ὁρθρος καὶ Πανηγυρικὴ Θ. Λειτουργία** καὶ 7:00μ.μ. **Μεθέορτος Ἐσπερινός-Εὐχέλαιο**.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΤΣΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. ΚΑΙ FAX:

22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikmark.gr

Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς